

II. ΟΙ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

1. Οι σταυροφορίες και η πρώτη άλωση της Πόλης

α. Ορισμός και παράγοντες

- Σταυροφορίες = κίνηση που εκδηλώθηκε στη Δύση, τον 11ο αι. προήλθε από πρωτοβουλία παπών απέβλεπε στην απελευθέρωση του Παναγίου Τάφου και των Αγίων Τόπων (που είχαν κατακτηθεί από Σελτζούκους το 1077)
- Παράγοντες σταυροφοριών:
 - 1) η φημολογία για ωμότητες Αράβων και Τούρκων κατά των προσκυνητών
 - 2) τα οικονομικά προβλήματα της Δύσης
 - 3) το κάλεσμα για βοήθεια του Αλεξίου Α΄ Κομνηνού προς ηγεμόνες της Δύσης

β. Οι τρεις πρώτες σταυροφορίες

- Α΄ σταυροφορία (1096 - 1099)
 - πάπας ΟΥΡΒΑΝΟΣ Β΄ = κήρυξη σταυροφοριών το 1095
Χαρακτήρας: θρησκευτικός
 - Α΄ φάση: Ανοργάνωτες λαϊκές μάζες: εξολοθρεύτηκαν από τους Τούρκους
 - Β΄ φάση: εκστρατεία φεουδαρχών: νίκησαν τους Τούρκους
ανέκτησαν τα εδάφη της Δυτ. Μ. Ασίας
τα παραχώρησαν στο Βυζάντιο
ίδρυσαν ηγεμονίες και κρατίδια
 - Συμπεριφορά στρατιωτών: μαχητικότητα και θρησκευτικό πάθος
- Β΄ και Γ΄ σταυροφορία: δεν επέτυχαν
 - Έμμεση συνέπεια Γ΄ σταυροφορίας: η απώλεια της Κύπρου
1191: Ριχάρδος Λεοντόκαρδος= κατάληψη Κύπρου

γ. Η τέταρτη σταυροφορία (1203 - 1204)

Κίνητρα: υλικά

Αρχικός στόχος η Αίγυπτος & η Συρία

Παρέκκλιση - κατάληψη Κων/πολης (1204)

Η Δ΄ σταυροφορία είχε κυρίως υλικά κίνητρα. Οι σταυροφόροι είχαν ως αρχικό στόχο την Αίγυπτο και τη Συρία. Στη συνέχεια όμως παρεξέκλιναν της πορείας τους και πήγαν στην Κων/πολη. Ο λόγος της άφιξής τους εκεί ήταν ότι ο Αλέξιος Γ΄ Άγγελος (γιος του εκθρονισμένου αυτοκράτορα Ισαάκιου) τους ζήτησε βοήθεια για να ξαναπάρει το θρόνο, τάζοντάς τους πολλά χρήματα, στρατιωτική βοήθεια και υποταγή της ανατολικής Εκκλησίας στη Ρώμη.

Οι σταυροφόροι (οι Βενετοί κυρίως) ανταποκρίθηκαν στο αίτημα και αποκατέστησαν τον Ισαάκιο στο θρόνο. Επειδή όμως δεν τους απέδιδε όσα τους είχε τάξει, κατέλαβαν την Κων/πολη το 1204. Στη συνέχεια μοίρασαν την αυτοκρατορία (Ρωμανία) σε διάφορα κρατίδια.